

Peperiksaan Semester Pertama
Sidang 1991/92

Oktober/November, 1991

AKU403 - PERAKAUNAN KOS

Masa : [3 jam]

ARAHAN

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **SEMBILAN** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **LIMA** soalan sahaja.

1. Syarikat Kimia Kelantan mengeluarkan produk X dengan satu proses pengeluaran sahaja. Bahan A dimasukkan pada awal proses dan bahan B dimasukkan di dalam proses apabila darjah kesempurnaan produk X adalah 70 peratus manakala kos penukaran dikenakan seragam pada keseluruhan proses.

Pemeriksaan ke atas produk X dibuat dua kali di dalam proses tersebut. Pemeriksaan pertama berlaku sebelum bahan B dimasukkan di dalam proses (70 peratus darjah kesempurnaan). Biasanya kerosakan normal pada tahap ini adalah satu peratus (1%) unit-unit baik yang keluar dari stesyen pemeriksaan pertama.

Pemeriksaan kedua berlaku di akhir proses dan kerosakan normal ialah dua peratus (2%) unit-unit baik yang keluar dari stesyen pemeriksaan kedua. Syarikat Kimia Kelantan menggunakan kaedah purata berwajaran untuk menentukan kos.

AKU403

Maklumat tentang inventori kerja dalam proses pada 1 September, 1991 adalah seperti berikut:

Bilangan	400 unit
Darjah kesempurnaan	25 peratus
Kos - Bahan A	\$1,000
Bahan B	0
Kos penukaran	300

	\$1,300

Di dalam bulan September, 1991, 7,600 unit dimasukkan ke dalam proses dan sebanyak 6,800 unit yang baik dikeluarkan daripada proses ini. Bilangan unit yang rosak pada stesyen pemeriksaan pertama ialah 100 unit dan stesyen pemeriksaan kedua ialah 200 unit. Selain daripada ini, di dalam bulan yang sama sebanyak 200 unit produk X dikeluarkan dari proses bila unit-unit tersebut sampai ke darjah kesempurnaan 40 peratus. Ini berlaku kerana kelalaian seorang pekerja. Peristiwa seperti ini jarang berlaku dan anda dikehendaki mengambil kira kerosakan ini sebagai kerosakan abnormal tambahan.

Darjah kesempurnaan kerja dalam proses pada 30 September, 1991 ialah 50 peratus. Kos semasa bagi bulan September, 1991 ialah seperti berikut:

Bahan A	\$20,600
Bahan B	3,500
Kos penukaran	20,700

	\$44,800

Dikehendaki:

- (a) Jumlah kos unit-unit yang dipindah ke inventori barang siap dalam bulan September, 1991.
- (b) Jumlah kos inventori kerja dalam proses pada akhir bulan September, 1991.

AKU403

- (c) Jumlah kos kerosakan abnormal bagi bulan September, 1991.

[20 markah]

2. Satu daripada bahagian Japan Electronics Co. Ltd. (satu syarikat multinasional yang mempunyai ibu pejabat di Osaka) ialah bahagian yang menjual televisyen di Jepun dan beberapa negara lain.

Harga jualan bagi televisyen ini ialah 40,000 Yen setiap unit di Jepun, di mana kadar cukai syarikat ialah 50 peratus. Andaikan bahawa kadar pertukaran matawang ialah 100 Yen = M\$2.00.

Malaysia ialah satu negara di mana bahagian televisyen menjual keluarannya. Di Malaysia, Japan Electronics memiliki 60 peratus daripada saham-saham sebuah anak syarikat, JEC Sales (Malaysia) Sdn. Bhd., yang membeli peti-peti televisyen daripada bahagian televisyen di Osaka dan menjual produk tersebut kepada pemborong-pemborong tempatan.

Jumlah kos sebuah televisyen yang dihantar ke Malaysia ialah 30,000 Yen termasuk kos pengangkutan sebanyak 3,000 Yen. Cukai import yang dikenakan ke atas televisyen oleh Jabatan Kastam Malaysia ialah 40 peratus daripada nilai import yang diisytiharkan. Cukai import dibayar oleh JEC (Malaysia) dan ianya menjadi sebahagian dari kos inventori.

Jabatan Kastam Malaysia telah menetapkan satu minimum sebanyak M\$600 bagi nilai import yang boleh diisytiharkan bagi jenis televisyen yang sama. Walau bagaimanapun tiada apa-apa nilai maksimum. Kadar cukai syarikat di Malaysia ialah 35 peratus. Tidak ada lain-lain halangan tentang pindahan wang atau barang di antara Jepun dan Malaysia.

- (a) Pada masa lampau, Japan Electronics memindah peti-peti televisyen ke JEC Sales (Malaysia) Sdn. Bhd. pada nilai import yang diisytiharkan sama dengan harga pasaran di negeri Jepun, iaitu 40,000 Yen seunit. Adakah keputusan ini bijak jika dipandang dari segi syarikat keseluruhannya? Jika tidak, apakah nilai yang anda akan pilih? Terangkan.

[12 markah]

AKU403

(b) Berikan pendapat anda tentang harga pindahan yang disyorkan dalam jawapan kepada bahagian (a) di atas jika anda ialah:

(i) Menteri Kewangan Malaysia;

(ii) Pemegang saham tempatan yang memiliki baki 40 peratus dari saham JEC Sales (Malaysia) Sdn. Bhd.

[8 markah]

3. (a) Bincangkan secara ringkas pro dan kontra sistem pengkosan serapan. Bagaimanakah kelemahan-kelemahan sistem pengkosan serapan boleh diatasi?

[10 markah]

(b) Pengurus Jualan Syarikat HLC telah diberi penyata pendapatan berubah bagi bulan September, 1991 yang berikut:

Syarikat HLC		
Penyata pendapatan bagi bulan September, 1991		
		(\$ 000)
Jualan		2,400
Tolak: kos piawai barang dijual berubah		1,200

Margin perkilangan		1,200
 Tolak: kos perkilangan tetap belanjawan	600	
Varians belanja kos tetap	0	600
	---	-----
Margin kasar		600
Tolak: kos tetap jualan dan pentadbiran		400

Pendapatan operasi		200

AKU403

Akauntan pengurusan telah melampirkan nota-nota yang berikut kepada penyata pendapatan yang diberikan di atas:

- (i) Harga jualan purata bagi bulan September, 1991 ialah \$24.
- (ii) Kos perkilangan piawai seunit bagi bulan tersebut ialah seperti berikut:

Kos berubah	\$12
Kos tetap	4

Jumlah kos	\$16

Kadar seunit bagi kos perkilangan tetap berasas pada pengeluaran bulanan normal sebanyak 150,000 unit

- (iii) Pengeluaran dalam bulan September melebihi penjualan sebanyak 45,000 unit.
- (iv) Inventori akhir bulan September berjumlah sebanyak 80,000 unit.

Dikehendaki:

- (A) Sediakan penyata pendapatan serapan bagi bulan September untuk Pengurus Jualan.
- (B) Terangkan kepadanya mengapa pendapatan pengkosan berubah berbeza daripada pendapatan pengkosan serapan.

[10 markah]

4. Mengikut Horngren dan Foster, MUTU, MASA dan KOS adalah tiga bidang di mana syarikat-syarikat bersaing di pasaran antarabangsa. Bincangkan bagaimana seorang akauntan pengurusan boleh menolong sesebuah syarikat bersaing di dalam ketiga-tiga bidang tersebut.

[20 markah]

AKU403

5. Syarikat XYZ yang bertempat di Kulim, Kedah mengeluarkan acuan-acuan logam bagi syarikat-syarikat perkilangan lain di Malaysia dan di luar negeri. Mulai 1990, Syarikat XYZ sedang menggubah sistem pengeluarannya dari satu yang berintensif buruh kepada satu sistem yang lebih berintensifkan mesin. Beberapa mesin baru yang berasas pada komputer telah dibeli untuk kerja merekabentuk dan juga pengeluaran.

Sistem pengkosan perkilangan semasa Syarikat XYZ mempunyai dua jenis kos langsung iaitu bahan langsung dan buruh langsung. Semua kos perkilangan tak langsung dikumpulkan dalam satu kumpulan kos dan diserap oleh produk berasas pada jam buruh langsung. Pengurusan atas tidak puas hati dengan sistem pengkosan ini. Pengurus besar pernah dengar bahawa ada sistem perakaunan kos yang baru iaitu sistem pengkosan aktiviti atau activity based costing (ABC).

Sediakan satu laporan kepada pengurus besar yang menerangkan sistem ABC ini. Dalam laporan anda bincangkan kesesuaian sistem ABC bagi syarikat XYZ.

[20 markah]

6. Syarikat MC mengeluarkan sejenis alat elektrik dan mempunyai tiga jabatan pengeluaran (acuan, komponen dan pemasangan) dan dua jabatan perkhidmatan (penyelenggaraan dan kuasa). Syarikat ini sedang menggunakan kadar overhed kilang tunggal yang berasaskan pada jam buruh langsung untuk menyerapkan kos overhed ke dalam produknya. Jumlah kos overhed syarikat keseluruhannya dibahagi dengan jumlah jam buruh langsung yang dikerjakan di dalam ketiga-tiga jabatan pengeluaran untuk mendapat kadar overhed kilang tunggal tersebut.

AKU403

Akauntan kos Syarikat MC syorkan bahawa bagi tahun akan datang syarikat ini harus menggunakan kadar overhed jabatan. Anggaran kos operasi dan volum pengeluaran bagi tahun akan datang ialah seperti berikut:

Maklumat tentang jabatan-jabatan pengeluaran

	Acuan	Komponen	Pemasangan
	-----	-----	-----
Jam buruh langsung ('000 jam)	500	2000	1500
Jam mesin ('000 jam)	875	125	-
Kos jabatan (\$' 000)	(\$' 000)	(\$' 000)	(\$' 000)
Bahan langsung	12,400	30,000	1,250
Buruh langsung	3,500	20,000	12,000
Overhed berubah	3,500	10,000	16,500
Overhed tetap	17,500	6,200	6,100
	-----	-----	-----
Jumlah kos jabatan	36,900	66,200	35,850
	-----	-----	-----

Penggunaan jabatan perkhidmatan:

Jabatan penyelenggaraan

Penggunaan yang dianggarkan bagi tahun akan datang (\$'000 jam)	90	25	10
---	----	----	----

Jabatan kuasa (dalam
\$'000 kilowatt jam)

Penggunaan yang dianggarkan bagi tahun akan datang	360	320	120
Kapasiti maksimum yang diperuntukkan	500	350	150

AKU403

Maklumat tentang jabatan-jabatan perkhidmatan

	Kuasa -----	Penyelenggaraan -----
Kos jabatan	(\$'000)	(\$'000)
Bahan dan bekalan	5,000	1,500
Overhed berubah	1,400	2,250
Overhed tetap	12,000	250
	-----	-----
Jumlah kos jabatan	\$18,400	\$4,000
	-----	-----

- (a) Hitungkan kadar overhed kilang tunggal bagi Syarikat MC bagi tahun yang akan datang.

[5 markah]

- (b) Hitungkan kadar overhed jabatan bagi setiap jabatan pengeluaran bagi tahun yang akan datang dengan andaian-andaian berikut:

- (i) Kos jabatan penyelenggaraan diperuntukkan kepada jabatan-jabatan pengeluaran dengan kaedah langsung.
- (ii) Kos jabatan kuasa diperuntukkan kepada jabatan-jabatan pengeluaran dengan kaedah dual iaitu, kos tetap diperuntukkan mengikut kapasiti jangka panjang dan kos berubah mengikut penggunaan yang dianggarkan.
- (iii) Kadar overhed jabatan acuan adalah berasaskan pada jam mesin; kadar overhed jabatan komponen dan jabatan pemasangan berasaskan jam buruh langsung.

[8 markah]

AKU403

- (c) Haruskah Syarikat MC menggunakan kadar overhead kilang tunggal atau kadar overhead jabatan untuk menerapkan overhead kepada produknya? Mengapa?

[7 markah]

-----ooo0000ooo-----